

Risfugl (*Padda oryzivora*)

Beskrivelse

Risfuglen er på en og samme gang hadet og elsket af mange! Den stammer oprindeligt fra Indonesien, hvor den anses som et skadedyr. Risfugle er vilde med ris! Og da de lever i store flokke, kan de plyndre en rismark få ganske kort tid, hvilket har gjort dem noget upopulære hos de lokale risbønder. De er dog helt anderledes populære i kæledyrsindustrien. Dels er de smukke og fornøjelige at kigge på, og så har hannerne en meget smuk sang. Risfugle er sociale flokdyr og bør derfor have selskab af artsfæller. I naturen lever de, som tidligere nævnt, i store flokke af flere hanner og hunner. Det er således muligt at holde rene han- og hungrupper, og er der plads nok, kan du også sagtens holde flere hanner og hunner i samme bur uden, at der opstår konflikter. Risfugle trives desuden godt sammen med andre fuglearter som fx græsparakitter, nymfeparakitter, finker m.m. Når risfuglen er 3-6 måneder gammel, er den kønsmoden og således klar til at stifte familie. Der lægges typisk 4-6 æg, og disse klækker efter 12-14 dage. Der er næsten ingen synlig forskel på han og hun hos hverken unger eller voksne. Dog er det relativt let at skelne mellem de to køn, da kun hannen synger. Hannen har desuden et mere kraftigt næb – både hvad angår størrelse og farve. Som fuldt udviklet måler risfuglen 12-15 cm, og den bliver typisk omkring 9-11 år gammel.

Fodring

Selvom risfuglen holder meget af at spise ris, spiser den også meget andet. Som grundfoder bruges blanding af lige dele parakit-, undulat- og kanarieblanding, og der suppleres med hirsekolber, frugt, grøntsager og naturgrønt som græs, mælkebøtter, skvalderkål m.m. Ligesom alle andre fugle tåler de ikke avocado og kartofler, der i selv ganske små mængder kan gøre dem alvorligt syge og endda medføre døden. Risfugle har et højt stofskifte. De skal derfor spise ofte og må aldrig løbe tør for foder. De har desuden brug for relativt store mængder kalk og bør derfor have adgang til en kalksten, sepiaskaller eller varmebehandlede strandskaller. Det anbefales også at give dem et par dråber torskelevertran i frøblandingen én gang om ugen, da det hjælper dem til at optage kalken. Som proteintilskud kan tilbydes små melorme og æggefoder én gang om ugen. De skal naturligvis også have adgang til rent vand dagligt.

Daglig pasning

Risfuglen fylder ikke meget, men det betyder ikke, at den ikke har brug for plads. Risfugle er hurtige og adrætte flyvere, og de bør derfor som udgangspunkt altid holdes i en voliere, hvor de har rig mulighed for at bevæge sig. Er det ikke muligt, kan et mindre tremmebur i metal gå an, hvis blot de får en daglig flyvetur udenfor buret. To fugle kræver som minimum et bur på 120x80x60 cm men meget gerne større. I bunden af buret lægges et lag bark- eller bølgeflis (brug ikke sandpapir eller fuglesand), mens den øvre del af buret indrettes med naturgrene i forskellige størrelser, tykkelse og træsorter og med masser af bark, kviste, blade, knopper og knaster. Jo mere varierede grenene er, jo mere interessante er de for risfuglen, der ikke blot bruger dem til at sidde på men også til at slibe klørne. Risfugle har en tendens til at få for lange klør, og det kan blive nødvendigt at klippe dem i ny og næ. Risfugle har også stor glæde af en redekasse, de kan gemme sig i, samt et vandbad og legetøj som gynger, reb i naturmaterialer m.m. Buret placeres lyst men ikke i direkte sollys og heller ikke i træk, da risfugle er modtagelige overfor luftvejsinfektioner. Buret bør derfor heller ikke stå direkte på gulvet. Det er muligt at holde dem udendørs året rundt, hvis blot de har mulighed for at søge ly i et frostsikret rum. Selvom risfugle er relativt hårdføre, trives de bedst ved 10-20 grader. Bliver temperaturen højere eller lavere, kan de få hedeslag eller udvikle diverse sygdomme.

Håndtering

Risfuglen har været holdt i fangenskab i århundreder og har efterhånden vænnet sig til at leve side og side med mennesket. Den kan derfor blive overraskende tam. Den er dog hurtig og meget livlig og kan derfor være svær at håndtere for helt små børn. Større børn og voksne kan dog få stor glæde af den. At tæmme en risfugl kræver en god portion tålmodighed, masser af godbidder og daglig håndtering. Når du har fået dine risfugle hjem, skal du give dem et par dage til at falde til ro i de nye omgivelser. Herefter kan du stikke din ene hånd forsigtigt ind i buret og lade dem sidde på den, mens du taler stille til dem uden at bevæge dig. Når de er trygge ved det, kan du begynde at flytte dem fra gren til gren, så de også vænner sig til at sidde på din hånd, når den er i bevægelse. Brug altid kun rolige bevægelser! Når dine risfugle er helt fortrolige med at blive håndteret, kan du tage dem ud af buret og lade dem flyve rundt i værelset – det er noget, de holder af! Husk dog at lukke alle døre og vinduer først. Har du store vinduespartier, er det desuden en god idé at dække dem til, så de ikke flyver mod dem.